

Bogár László: Tékozló ország – 1514

2014 április 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A 2014-ben kerek évfordulók kapcsán leggyakrabban a száz évvel ezel?tt kitört els? világháborút szokás emlegetni. Pedig van a történelmünkben egy olyan, éppen ötszáz évvel ezel?tt kitört háború is, amely drámai hatásait tekintve legalább olyan súlyú volt, mint az els? világháború.

A két tragikus dátumot az is összeköti, hogy miképpen 1914 után hat évvel bekövetkezett Trianon, úgy a Dózsa-parasztháborút követ?en 12 évvel megérkezett Mohács.

Márpedig Mohács és Trianon a magyar történelem két legsötétebb szimbóluma. Azt jelzik, hogy tudás, bátorság, becsület és kitartás nélkül nincs méltó emberi élet. S?t egy id? után egyáltalán semmilyen élet sincs. Elhullik, elvész minden olyan emberi közösség, amely ezt képtelen felismerni, és képtelen ennek jegyében cselekedni. A Dózsa-parasztháború e tanulságát a legmegrendít?bb pontossággal Juhász Ferenc fogalmazta meg Tékozló ország cím? eposzában. Azt írja: „Id?kbe látó szemetek nem volt, de kezetek, hogy a hazát sírba taszítsa, igen.” Súlyos szavak, és ha áttekintjük az elmúlt ötszáz év történetét, elszorult szívvel kell megállapítanunk, hogy a magyarság elitjei egyre mélyebbre kerültek.

Ahelyett, hogy szolgálták volna a szakrális felel?sségükre bízott népet, egyre cinikusabb és gátlástalanabb módon kiszolgáltatják azt azoknak a birodalmaknak, amelyek mindig készen állnak kifosztásunkra. Ráadásul a birodalmak mögött folyton ugyanaz a pusztító er? húzódik meg „láthatatlanul”.

Ha a pozsonyi csata óta eltelt 1100 évet a „közepén” kettéválasztjuk, nagyjából éppen Hunyadi Mátyás királlyá

választását kapjuk dátumként. Ennek az 1100 évnek az els? felében minden csapás és megpróbáltatás ellenére meg?rizte egységét és méltóságát a történelmi Magyarország, ám a második 550 év a folyamatos hanyatlás története. A f? ok, hogy nem tudunk mit kezdeni azzal a súlyos lét-dilemmával, ami a Nyugathoz kapcsol minket. A pozsonyi csata valójában világértelmezési logikák, létberendezkedési elképzelések összecsapása volt. A magyarság úgy érkezett ide (vissza!) a Kárpát-medencébe, hogy meg?rizte szakrális gyökereit, szemben az akkorra már végzetesen „elkufárosodott” Nyugattal. Hiába gy?ztünk tehát a csatában, a Nyugat létberendezkedésének átformálására már nem volt er?nk. Így aztán Gézától és Istvántól Hunyadi Mátyásig minden királyunk valamilyen „békés egymás mellett élési” formát próbált kiépíteni. Ez látszólag sikeres volt ugyan, de azért szinte minden évszázadban kiderült, hogy a Nyugat valójában nem tett le arról a szándékáról, amit 907-ben a pápa és a császár közös dekrétuma megfogalmazott, vagyis, hogy „a magyarok kiirtassanak”.

A Dózsa-paraszthábor?, s a Mohács el?tti évszázad tehát kritikus elágazási pont a magyar történelemben. Ma már látszik, hogy – bár ez ma is tabu téma – nagyjából addig tartottak ki azok a szakrális energiák, amelyeket még az ?történetünkb?l hoztunk magunkkal. A 14-15. században kialakuló nyugatias modernitás, amely a 19. század óta a kapitalizmus nevet viseli, minden addiginál súlyosabb kihívást jelentett földrészünk számára. Az elitek egyébként nemcsak nálunk, hanem szerte Európában cinikus kegyetlenséggel roncsolták szét a földm?velés és a kézm?vesség évezredes szakrális létrendjét, hogy a javakat élvezeteik „carpe diem” logikájú hedonizmusára pazarolják el. Az láthatólag cseppet sem zavarta ?ket, hogy ezzel végzetes sebeket ejtenek saját népükön, vagyis azon a talapzaton, amely nélkül az ? létük is értelmezhetetlenné válik. A lényeget összes?rítve nagyjából ez a felkelés legmélyebb oka. 1514-ben láthatólag már sem az elitek, sem a nép nem volt alkalmas arra, hogy a kialakult feszültségeket békés egyezkedéssel oldja meg, így a „földrengés” elkerülhetetlenné vált. A háború persze negatív végösszeg? játszma, ahol nincs gy?ztes, pontosabban az a vesztes számít „gy?ztesnek”, aki egy kicsit kevesebbet veszít, mint a másik. Ez is többnyire csak azért van így, mert a „gy?ztes” a megtorlással és „jóvátétellel” ellensúlyozhatja az egyébként számára is igen fájdalmas veszteségeket. A végzetes történelmi rövidlátással megvert elitjeink ráadásul már képtelenek voltak arra is, hogy legalább tanuljanak a történtekb?l. Pontosabban tanultak ?k, csak azon a lejt?n lefelé haladva, amelyr?l fél évezred múltán most már pontosan látjuk, hogy hová vezet.

Ahogy Andrásfalvy Bertalan írja megrendít? pontossággal: a Werb?czy Hármaskönyvvel 1517-ben, három évvel a felkelés után, a duzzogó elitek „kilakoltatják a népet a nemzetb?l”. És a nemzetb?l valójában azóta is kilökötten teng?d? nép saját erejéb?l már nem képes megállni a lejt?n. Azt a népet lakoltatták ki egyébként, amelyre pedig akkor már történelmének legnagyobb megpróbáltatása, a török hódoltság réme leselkedett. Soha még olyan nagy szükség nem lett volna arra, hogy a nemzet minden addigi elképzelhet?nél egységesebb legyen, és soha annyira képtelennek nem bizonyult erre, mint éppen akkor. Mohács és Trianon azonban nem csupán egyszeri történéseknek tekinthet?k, hanem folyamatoknak. A bennük lezajló iszonyat ma is jelen van, s folyamatosan rombol és pusztít. Leginkább azzal, hogy képtelenek vagyunk tanulni bel?lük. Márpedig az ?si bölcsesség szerint aki nem tanul a saját történelméb?l, az arra ítéltetik, hogy addig ismétl?djenek vele a szörny?ségek, amíg nem lesz képes levonni a tanulságokat. Vagy amíg el nem pusztul…

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló